

Uvedení do základů teorie vedení společných operací

Autor navazuje na první část článku, uvedenou v čísle 02/2010 časopisu Doktríny, která pojednávala o tom, proč a v jakých podmínkách budou nasazovány v budoucnosti společné síly. V kapitolách 4. Společné operace jako integrace a přizpůsobování bojových a nebojových činností; 5. Základní kategorie vojenských aktivit a 6. Společná operační pravidla jsou objasněny základy teorie vedení společných operací a popsáno, co a jak budou společné síly plnit a v jakých všeobecných podmínkách. Uvedené kapitoly jsou jádrem teorie vedení společných operací.

Ing. Oldřich Socha, Odbor doktrín Vyškov

4. Společné operace jako integrace a přizpůsobování bojových a nebojových činností

Národní bezpečnostní výzvy určují účely, pro které mohou být vyžadovány společné operace jak nyní, tak v budoucnosti. V této části je popsáno ve všeobecných termínech, jak by mohly budoucí společné síly přispívat k vypořádání se s těmito výzvami.

Hlavní zásada tohoto pojetí zahrnuje tři související myšlenky, které společně široce popisují, jak budou společné síly operovat:

- určovat každou situaci podle jejích vlastních podmínek, okolností a vztahů, v jejích jedinečných politických a strategických souvislostech, a ne se pokoušet přizpůsobit hodnocení situace podle preferované šablony;*
- řídit a sjednocovat kombinaci boje, bezpečnosti, jednání a obnovy a rekonstrukčních aktivit podle záměru operace navrženého k tomu, aby čelila jedinečným okolnostem aktuální situace;*
- vést příslušníky operace k nepřetržitému hodnocení výsledků ve vztahu k předpokladům a podle toho obměňovat jak znalosti o situaci, tak přizpůsobovat pozdější operace.*

Tyto tři myšlenky jsou dále detailněji vysvětlené. Společně popisují všeobecně použitelný proces operačního přizpůsobování navrženého pro zvládnutí složitostí, nejistot a změn, které bude definovat budoucí operační prostředí (obr. 1). Tyto procesy se týkají všech společných operací, třebaže specifické ukončení, prostředky, možnosti a způsob vedení těchto operací se mohou podle situace měnit.

Za prvé – při plánování společných operací se velitel společných sil musí nejprve vypořádat s každou operační situací charakterizovanou jejími vlastními okolnostmi, s tím, že tato znalost bude zřídka kompletní nebo úplně správná a jen v nejlepším případě se bude blížit realitě. Společné operační prostředí¹ popisuje komplex globalizovaných výzev, pro které bude základem příčin a dynamičnosti všechno možné jen ne jasně viditelné, zatímco zpětná odezva na akce bude často obsáhlá a nepředvídatelná. Zájmy různých rizikových skupin mohou být nejasné, dokonce i jejich identifikace může být obtížná. V tomto prostředí si nelze dovolit použít reflexně metody předem učiněného úsudku, ale místo toho se musí metody přizpůsobovat specifickým podmínkám každé situace.

Tyto metody musí odrážet jak vnitřní dynamiku samotné situace, která dává situaci její základní operační vlastnost, tak strategické souvislosti, které stanoví široký politický a zdrojový rámec, uvnitř kterého musí být operace vedena. Kvůli vše prostupující nejistotě může obojí vyžadovat vytváření předpokladů o situaci založených na nejlépe použitelných, ale často nepřekážných informacích. Takovéto předpoklady musí být považovány za hypotézy, které vyžadují jejich potvrzení nebo pozměnění na základě důkazu, který vyšel najevo během akce.

Za druhé – formování záměru boje se přizpůsobuje podle ujasnění situace. Velitel společných sil musí brát v úvahu použití bojové činnosti, bezpečnost, jednání nebo obnovu a rekonstrukční aktivity. Detailněji to znamená, že většina

¹ KRÁSNÝ, Antonín, SOCHA, Oldřich. Operační prostředí. Vojenské rozhledy. 2007, roč. 16, č. 2, s. 51–65, ISSN 1210–3292

společných operací bude vyžadovat některou kombinaci ze dvou nebo více těchto širokých kategorií vojenských aktivit, jež prakticky zahrnuje každá mise společných sil, do které by mohly být nasazeny. Operační umění představuje uspořádavající a vyvažující prvek boje, bezpečnosti, jednání, obnovy a rekonstrukční aktivity k dosažení cílů společné operace nebo kampaně a jejich neustálé upřesňování podle toho, jak se operace nebo kampaň vyvíjí.

Nepředvídám, že by tyto aktivity působily v obvyklých periodických nebo přesných fázích. Zatímco taktické uspořádání bude nevyhnutelně potřebné, zřídka bude ale

jednotné v operační oblasti. Spíše si lze představit, že se tyto aktivity budou vyskytovat velkou měrou současně v rámci operační oblasti.

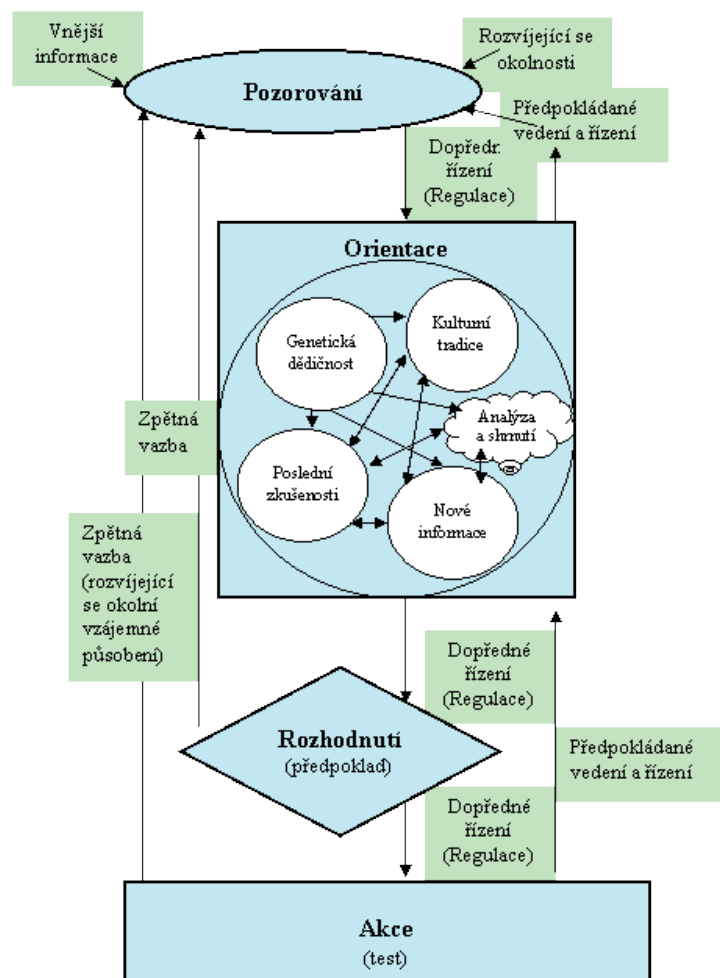
Zatímco čtyři základní kategorie aktivit představují způsoby společných operací, vodítky jsou koncepty, kterými jsou uspořádány a integrovány. Žádný, ani nejvhodnější jednotlivý koncept nemůže stanovit toto uspořádání napříč plným souborem potenciálních bezpečnostních výzev. Koncept pro ofenzivní kampaň k poražení ozbrojených sil nepřátelského státu bude například nutně velmi odlišný od konceptu pro pomoc hostitelskému státu porazit rostoucí povstání, který naopak bude mít málo společného s konceptem reakce na živelní pohromy v míru.

V každé operační situaci bude muset velitel společných sil vytvořit záměr operace, který spojí a sladí, jak budou použity v operaci často konkurenční požadavky boje, bezpečnosti, jednání a obnovy a rekonstrukce. Tento záměr operace nemůže být vytvořen podle nepružné šablony, ale musí odrážet specifické podmínky situace. Toto má podstatný význam pro teorii, výcvik a vzdělávání.

A nakonec za třetí – velitel společných sil musí očekávat to, že nicméně pečlivě koncipovaný jeho počáteční operační záměr se ukáže v některých stránkách jako nedostatečný. Jeho plán proto musí včlenit jednoznačný způsob nepřerušovaného hodnocení výsledků operace ve vztahu k předpokladům, a proto musí být připraven upravovat a měnit operace, když se výsledky odchylují od plánu, což významně vystupuje do popředí i při řízení činností v míru. Průzkum situace způsobí, že se ukáže jasnější a sama operace se tak stane způsobem testování dřívějších hypotéz a očekávání.

Pro dosažení úspěchu vyžaduje tento přístup tvorbu prognóz o situaci. Jasně formulovaná situace tak může být podkladem pro znovuuvážení možného vývoje událostí. To vyžaduje sběr informací nejen kontrolováním plnění taktických úkolů, ale také jejich poskytováním velitelům jako podkladu, ze kterého znovu vyhodnotí základní předpoklady a upraví podle toho operace.

Ústupky a reakce při vědomí vše prostupující nejistoty jakýchkoli společných operací jsou zásadně a výlučně postaveny na přizpůsobování se na základě vědomostí o situaci získaných prostřednictvím aktivního působení. Jak porozumění situaci, tak organizování boje, bezpečnosti, jednání a obnovy a rekonstrukce jsou pokračujícími aktivitami formovanými zpětnou informací. Bez ohledu na misi, čím rychleji a vhodněji se mohou společné síly samy přizpůsobit situaci, tím více úspěšné budou. To znamená, že se společné síly musí stát přizpůsobivými, se schopností urychleně měnit průběh svých operací v reakci na jakýkoli operační incident. Houževnatost a vytrvalost čelit potížím jsou často také důležitými prvky úspěchu. Své místo má i požadavek správného odhadu.

Obr. 1 Schéma akčního cyklu od Johna R. Boyda – pozorování – orientace – rozhodnutí – akce (Observation-Orientation-Decision-Action – OODA) – alt="Obr. 1 Schéma akčního cyklu od Johna R. Boyda – pozorování – orientace – rozhodnutí – akce (Observation-Orientation-Decision-Action – OODA)" data-bbox="66 614 523 694"/>

5. Základní kategorie vojenských aktivit

Společné síly by měly být navrženy, organizovány, vybaveny a cvičeny pro splnění jednoho nebo více ze čtyř všeobecných typů vojenských aktivit. Jsou to základní bloky, ze kterých jsou tvořeny společné operace. Proto většina společných operací bude vyžadovat kombinaci těchto aktivit uspořádaných a upravených ke splnění mise (úkolů).

Všechny společné operace zahrnují jednu nebo více ze čtyř všeobecných kategorií vojenských aktivit:

- boj (Combat);
- bezpečnost (Security);
- zapojení (Engagement);
- obnova a rekonstrukce (Relief and reconstruction).

Boj – jeho cílem je **poražení** (Defeating) ozbrojeného protivníka, buď jeho pravidelných, nebo nepravidelných sil nebo obou. Je úspěšně zakončen, když protivníci kapitulují nebo jsou zničeni. Je to demonstrace spolehlivosti bojové síly, která v první řadě zabrání agresi.

Historicky byl jeden nebo oba následující mechanismy porážky² využity v boji. **Zlomení odporu** (Attrition) vyčerpává a snižuje protivníkovy lidské a materiální zdroje. **Rozvrácení** (Disruption) postihuje jeho organizační soudržnost nebo efektivitu funkčnosti tak, že dokonce i když základní prvky protivníkovy systému budou nepoškozené, protivník nemůže operovat jako soudržný celek. Oba mechanismy porážky také psychologicky ovlivňují protivníkovu vůli k boji.

Když toho může být dosaženo, rozvrácení zmenšuje potřebu pro zlomení odporu, šetří čas a snižuje lidské a materiální náklady. Odolnost sil protivníka vůči porážce rozvrácením je ovlivňována jeho charakterem hodnot a podmínkami konfliktu. Obecně lze říct, že čím nepružnější je protivník strukturován, tím více lpí na rozluštitelných teoretických zákonitostech a hodně se spoléhá na nepřetržité velení a řízení, a tím je také větší jeho náchylnost vůči rozvrácení. A naopak, čím pevněji je protivník usazen v prostoru operace, tím jsou méně průhledné jeho aktivity, je méně závislý na vnějších zdrojích logistické podpory a i jeho zranitelnost cestou rozvrácení je menší.

Protože protivník má tendenci k rozptýlenému působení v důvěrně známém terénu, vyhýbá se obvyklým modelům působení a používá dočasných a často přebytných článků velení, jsou jeho nepravidelné síly obtížněji rozvratitelné než síly pravidelné. Obtížněji neznámá, že je to nemožné, dokonce i neregulérní protivník může být rozvrácen při stanovení dostačujícího času a zpravodajských zdrojů pro rozkrytí jeho cílů a struktury. Příliš často se boj proti neregulérnímu protivníkovi zvrhne v boj na zlomení odporu, ve kterém se úspěch kloní na stranu toho, kdo má větší výdrž a odolnost nebo je ochoten nemilosrdně použít větší krutost.

Potřebné bojové aktivity a schopnosti se mohou velmi odlišovat v závislosti na souvislostech. Schopnosti požadované k odhalení a porážce pravidelných sil operujících podle vyspělých programů vedení války (boje) se mohou velmi lišit od schopností požadovaných k porážce nepravidelných sil, které splývají s civilním obyvatelstvem. Obojí bude ale velmi odlišné od schopností požadovaných k odhalení a porážce protivníků operujících ve vesmíru a kybernetickém prostoru.

Trendy popsané v první části článku, druhé kapitole (Společné operační prostředí) ukazují na velmi proměnlivé, těžko klasifikovatelné a politicky nestálé prostředí konfliktu. Zatímco hlavní úkol boje – efektivní porážka protivníka se nemění, to, jak toho dosáhnout, bude převážně stále více komplikované. Navíc, i když je boj hlavní aktivitou ve válce, dochází mnohem víc k vyhraným válkám než k porážce sil protivníka v boji. Společné síly budou v budoucnu potřebovat schopnosti používat bojovou sílu rozmanitějšími, odměřenými a náročnějšími způsoby než kdy předtím.

² Nynější U. S. Armádní doktrína uvádí čtyři mechanismy porážky: *destroy* – zničit, *dislocate* – narušit/dezorganizovat, *disintegrate* – rozložit/dezintegrovat a *isolate* – izolovat. Zničit se v podstatě rovná zlomit odpor, jak je popsáno v této koncepci. Narušení, rozložení a izolace jsou různé formy rozvrácení. Armádní doktrína také uvádí čtyři „stabilizační mechanismy“: *compel* – přinutit, *control* – ovládat/řídit, *influence* – mít vliv a *support* – podporovat. Bojový řád FM 3-0, Operations (Washington: Headquarters, Department of the Army, únor 2008), části 6-42 až 6-48 a 6-49 až 6-53

Bezpečnostní aktivity³ usilují o ochranu a řízení civilního obyvatelstva a území (přátelského, nepřátelského nebo neutrálního). Mohou být součástí vojenské činnosti během nebo po boji, pomáhají porazit povstání nebo reagovat na humanitární pohromu. Usilují víc o vrácení klidu než o jeho vynucení. Bezpečnostní aktivity jsou úspěšně zakončeny, když občanské násilí je sníženo na úroveň ovladatelnou strážci zákona a soudními orgány.

Na základě současných zkušeností je třeba si uvědomit význam bezpečnostních aktivit a schopností potřebných k jejich efektivnímu provádění. Obecně je potvrzeno, že bezpečnostní aktivity mohou být jak základem úspěchu ve válce, tak v bojových akcích; nemohou být ale předány do odpovědnosti relativně několika málo jednotkám se specializovaným určením, místo toho musí být považovány za schopnost požadovanou na všech všestranně použitelných silách.

Protože předpoklady bezpečnosti jsou naprosto odlišné, ve skutečnosti jsou často protikladem vedení bojové činnosti⁴, příprava pro vedení bezpečnostního úkolu vyžaduje promyšlené školení a výcvik v oblastech od kulturního povědomí a válečného práva až po přijatelné metody řízení obyvatelstva a výkon spravedlnosti.

Efektivní bezpečnost vyžaduje viditelnou a trvalou bezpečnostní přítomnost ve společnostech, kterým má být zajištěna. Do té doby, než tato přítomnost může být nahrazena domácími civilními soudními orgány a trestním právem, nic nemůže nahradit dostatečně vycvičený a ukázněný vojenský personál.

Společné síly zapojené do bojové kampaně musí být připraveny nastolit bezpečnost v obydlených oblastech od okamžiku, kdy přestane organizovaný odpor v těchto oblastech, a musí pokračovat až do té doby, kdy hrozba občanského násilí již dále neexistuje, nebo dokud další nástroje řízení nebudou schopny situaci ovládat. Velitel společných sil musí zvážit požadavky potřebné k provádění obou aktivit současně při uchování dostačující pružnosti pro vypořádání se s nepředvídanými událostmi.

Zapojení – jsou to aktivity usilující o zlepšení schopností nebo spolupráce se spojenci a dalšími partnery. Mohou být vedeny jako doplněk diplomatických nebo ekonomických jednání na pomoc přátelským (někdy ne tak přátelským) bezpečnostním aktivitám těchto vlád, a to dokonce během války samotné. Jsou základním vojenským příspěvkem k národním výzvám budování bezpečnostní spolupráce. Typickými aktivitami zapojení jsou dlouhotrvající záruky (závazky), končící jen když dosáhnou svých cílů, nebo když buď vláda České republiky (dále jen ČR), nebo partnerská vláda usoudí, že se staly zbytečné nebo neproduktivní.

Rozsah i povaha aktivit zapojení se mohou značně měnit, odráží se v nich různé strategické vztahy mezi ČR a partnerskými státy. Každé úsilí pro zapojení bude jedinečné a musí být formulováno tak, aby vyhovovalo jak cílům a zájmům ČR, tak omezením podle potenciálních partnerů.

Ještě víc než ostatní kategorie společných aktivit podléhá zapojení mnoha zákonům a předpisům regulujícím vše od limitů financování a nasazení vojenského personálu až po legislativní omezení úkolů, ke kterým může být vojenská pomoc užita. I při existenci těchto složitostí nic nemůže nahradit úzkou a nepřestávající mezirezortní koordinací na státní úrovni. Klíčové v této koordinaci by měli být národní pracovní skupina a velvyslanec ČR, kterému je skupina odpovědná. Jako stálý činitel pro vládní diplomatické vztahy s hostitelskou zemí by mohla národní pracovní skupina sama vyjednat základní přístupy pro efektivní zapojení. Jen velvyslanec, jako státní zmocněnec, má autoritu zabezpečit synchronizaci mezirezortních operací. Především z důvodu jeho běžných politických kontaktů s hostitelskou vládou a jeho obeznameností s místními podmínkami by měla být národní pracovní skupina jedinečně uspořádána k vyhodnocování národních schopností partnera a jeho ochoty přijmout vojenské zapojení a tam, kde se liší od hodnocení ČR, přesvědčit hostitelskou vládu změnit své názory. Ze všech těchto důvodů by měla být národní pracovní skupina koordinační autoritou ve většině programů zapojení. Úspěch tohoto úsilí bude záviset na efektivitě styku s oblastním bojovým velením a mezi národními pracovními skupinami v jejich oblasti odpovědnosti.

Směr vývoje naznačuje, že požadavky na zapojení budou stále více převyšovat kapacity specializovaných, ale počtem pracovníků omezených celků, takových, jako jsou zvláštní operační síly a stálé vojenské podpůrné skupiny. Jedinečné

³ Armáda České republiky již vedla zabezpečovací operace s cílem vynucení zákonů a pořádku bez efektivní civilní podpory. V poslední době může armáda provádět zabezpečovací úkoly v rozsahu od potlačování narušování veřejného pořádku a protidrogových operací až po ochranu hranic. V cizině byly zabezpečovací operace vyžadované v téměř každé válce, kterou národy vedly, a to jak během nepřátelských akcí a incidentů, tak v poválečné činnosti

⁴ O čemž svědčí Paradoxy protipovstaleckých operací v Army/Marine Corps counterinsurgency manual FM 3-24/MCWP 3-33.5, Counterinsurgency (Washington: Headquarters, Department of the Army & Headquarters, Marine Corps Combat Development Command, 15. prosinec 2006), články 1-148 až 1-157

schopnosti těchto sil budou rozhodující a jejich kapacity by se proto měly náležitě zvětšovat. Ale realitou je, že rostoucí podíl na úkolech společného zapojení případně všestranně použitelným silám. Uskutečnění těchto úkolů bez nepřijatelných sankcí, majících vliv na jejich bojové schopnosti, bude vyžadovat inovační úpravu společných doktrín, doktrín služeb, organizace a výcviku.

Jednou z neposledních výzev spojených se zapojením je měřítko jeho účinku. Protože při zapojení jde z větší části o dlouhodobou záležitost, nejdůležitější výsledky nemusí být viditelné dlouho poté, co začnou platit. V některých případech, například když vezmeme na sebe závazek pomáhat partnerskému státu, zlepší to jeho schopnost odrazit vnější agresi, přičemž efekt nemusí být nikdy zřetelně měřitelný.

Vzhledem k tomu, že zapojení vytváří přímé rozpočtové náklady a možnost dalších nákladů týkajících se společných sil, a nemožnost je zabezpečit v souladu s mírou dopadu jejich rizik, těžce narušuje zákonodárnou a politickou podporu, bez které není žádné zapojení proveditelné. Ještě víc než další vzájemné aktivity je zapojení kriticky závislé na přesvědčivosti strategického podání jeho záruk a na aktivním patronátu politických, diplomatických a vojenských autorit. Nicméně jeho nesnadno ovladatelné výsledky mohou být určeny kvantitativně a společné zapojení může být nejvíce ekonomickou státní vojenskou investicí.

Obnova a rekonstrukce – tyto aktivity usilují o znovuzřízení základních státních služeb a úřadů bezprostředně po konfliktu či selhání občanského pořádku nebo po živelní pohromě⁵. Tak jako bezpečnost, mohou být i obnova a rekonstrukce vyžadovány v situacích v rozsahu od vojenského obsazení, protipovstalecké operace až po humanitární krize. Mise je úspěšně ukončena až tehdy, když místní správa a komerční aktivity jsou schopny zabezpečovat hospodářské a zdravotní potřeby postižené společnosti nebo když jsou jiné agentury schopné převzít obnovu a rekonstrukční úsilí.

Neexistence účinného prosazování místních zákonů, obnovy a rekonstrukčních aktivit si může vyžádat souběžné bezpečnostní aktivity a často musí být spojena s nevojenským vládním i nevládním úsilím. Příprava pro tuto misi proto musí brát v úvahu dva případy. Jeden, ve kterém jsou přítomny významné civilní prostředky podpory, a další, ve kterém nejsou. Společná obnova a rekonstrukční aktivity mohou zahrnovat významnou dodavatelskou podporu; taková podpora bude muset tvořit nedílný celek s dalšími akcemi společných sil.

V historii prokazovala armáda malou starost o civilní ztráty vyplývající z bojové činnosti. To se začalo měnit v posledním století. Jak pokračovalo vedení boje, narůstal počet zajatců využívaných k obnově bojem poškozených komunikačních linek a podpůrných zařízení, např. cest, železnice, přístavů a letišť. Selhání péče o základní občanské potřeby v obsazených oblastech bude příčinou lidového odporu, jehož potlačení může vyžadovat použití bojových jednotek.

Co se toho týká, musí být připočten i psychologický dopad na širokou veřejnost a mezinárodní společenství, který mají vedlejší civilní ztráty nejen na zasaženém obyvatelstvu, ale také vlivem volného vysílání všudypřítomných vizuálních médií. Takové nechtěné vedlejší ztráty mohou podkopávat legitimitu akcí Armády České republiky (dále jen AČR) a jejich partnerů. Doma může mít živelní pohroma stejný dopad vytvářením obdobných požadavků na pohyblivost, logistické prostředky, velení a řízení a na organizovanou a disciplinovanou pracovní sílu, kterou pro mnohé případy vlastní jedinečně armáda.

Obnova a rekonstrukční aktivity vedené během konfliktu se liší v několika důležitých ohledech od těch, které jsou vedeny během dlouhodobé vojenské okupace a odchylují se od mírové operace zaměřené na pomoc veřejnosti bezprostředně po člověkem způsobené pohromě nebo živelní pohromě. Možnou klíčovou proměnnou je bezpečnostní situace, v jejímž rámci musí být obnova a rekonstrukce vedeny. Tam, kde neexistuje žádná významná bezpečnostní hrozba nebo kde je vynucovací schopnost místních zákonů dostačující k udržování společenského řádu, se stává obnova a rekonstrukce v první řadě logistickým a technickým problémem. V takových případech, typických pro přírodní katastrofy a prostředí po konfliktu, ve kterém síly protivníka přijaly porážku, bude armáda zřídka sama zapojena do programu obnovy. Její nejdůležitější příspěvek může být v napomáhání dalším organizacím v takových oblastech, jako je doprava, spojení, logistika a záchranná zdravotní péče.

⁵ Mezi obnovou a rekonstrukcí musí být dělán rozdíl, jako základní kategorie vojenské činnosti a stabilizačních a rekonstrukčních operací, které jsou operacemi koordinovanými vládou USA v zemích, ve kterých vznikl konflikt nebo občanské spory. Většinou jde o dlouhodobé úsilí. Příspěvek společných sil k větší stabilizaci a rekonstrukční operaci bude pravděpodobně zahrnovat obnovu a rekonstrukční aktivity, ale může také zahrnout zajišťování bezpečnosti, zapojení a dokonce boj. Viz webová stránka Ministerstva zahraničí USA. <http://www.state.gov/s/crs/c12936.htm> [zpřístupněna 8. října 2008]

Takové příznivé podmínky nejsou typické při současné existenci bojové činnosti. I když bude pozornost zaměřena na minimalizování civilních škod, boj nevyhnutelně poškodí či dokonce zničí civilní zařízení a rozvrátí sociální služby, zvláště v hustě zastavěných městských územích. Po tuto dobu se může stát dočasné pozastavení prosazování občanského práva hrozbou, která může rozpoutat rabování, vandalství a další projevy veřejných nepokojů. Jestliže takové podmínky nepřejdou okamžitě pod kontrolu, mohou prakticky znemožnit provádění obnovy a rekonstrukce. Zpoždění ve znovuvybudování základních sociálních služeb může posilovat porušování veřejného pořádku, zhoršit bezpečnostní problém a v extrémním případě podněcovat narůstání organizovaného odporu.

To znamená, že zatímco bezpečnost může být podmínkou pro konečný úspěch obnovy a rekonstrukčních aktivit, nemůže být ale také předchozí podmínkou pro přijetí tohoto úkolu. Jak zapojení místního obyvatelstva a předcházení jeho rozladění a vzdoru, tak úsilí k obnově základních státních služeb a podpora obnovení poklidného každodenního režimu musí začít co nejdříve poté, co byl ukončen organizovaný odpor.

Předním úkolem obnovy a rekonstrukce vedených během boje bude podpora útočné mobility nebo obranné celistvosti. I když se žádným prostředkům nepodaří zamezit úsilí na zlepšení podmínek civilního obyvatelstva, musí toto úsilí dbát na upřednostňování zabránění snižování tlaku na ještě neporaženého protivníka. V protipovstaleckých operacích se může napětí mezi těmito konkurenčními cíli vyhrotit a velitel bude muset stále znovu vyhodnocovat a upravovat rovnováhu mezi obnovou a rekonstrukčním úsilím zaměřením se na podporu pokračujícího boje, a to s cílem zlepšit situaci obyvatelstva.

Tam, kde boj proti organizovanému odporu skončil nebo nikdy neexistoval, jsou vojenská obnova a rekonstrukční aktivity typickým provizoriem zaměřeným na uchránění života a majetku do té doby, než mohou být zorganizovány a uplatněny společenské a hospodářské programy obnovy a rekonstrukce. V některých případech, zvláště v méně rozvinutých oblastech, může být prodloužen interval mezi počáteční reakcí společných sil a nasazením dostačujících civilních zdrojů pro obnovu k jejich vystřídání.

Nevyhnutelně to vede k tomu, že vojenské síly začnou být partnery pro další státní orgány a místní úřady, zvláště když budou zapojeny nevládní organizace. Při obnově a rekonstrukci, kromě případu bojových akcí, bude málokdy existovat vztah přímého velení a čím bude větší množství a různorodost účastníků se organizací, tím větší bude riziko nedorozumění a sporů. Vojenští velitelé musí být schopni tolerovat jistý stupeň dvojsmyslnosti a neúčinnosti jako cenu za úspěšnou vzájemnou spolupráci s těmito organizacemi. Podobně musí rozvrhnout dostačující prostředky a úsilí k překonání tohoto problému. Účinnost bude proto vyjádřena až kvalitou blízkých a nepřetržitých vztahů a komunikace s nimi. Tento postup lze doporučit vedoucím představitelům Ministerstva obrany ČR a AČR k využití i v době míru.

Nasazení společných sil do obnovy a rekonstrukčních aktivit, které by nebylo pečlivě sledováno a řízeno, by snadno mohlo být počátkem snižování bojové pohotovosti. Velitelé odpovědní za takové operace musí zabránit všem příznakům takového poklesu a přijmout opatření k udržení nebo znovuzískání bojových dovedností zapojených jednotek.

Tyto čtyři kategorie aktivit jsou zahrnuty prakticky v každém bojovém úkolu společných sil, k jehož splnění by mohly být nasazeny. Pomoc přátelským státům při porážce povstání může například vyžadovat boj proti organizovaným povstaleckým silám, zabezpečení ochrany obyvatelstva před zastrasováním, obnovu a rekonstrukci státních úřadů a zapojení se do výcviku bezpečnostních sil hostitelského státu. I více konvenční konflikt by typicky vyžadoval od společných sil vést navíc k tomu bojovou činnost, bezpečnostní aktivity k řízení zajišťovaných oblastí, obnovu a rekonstrukci k usnadnění pokračování bojové činnosti a zapojení do zajišťování efektivní spolupráce s mnohonárodními partnery. Obrana vlasti může zahrnovat nasazení do operace k připravení nestátních protivníků o útočiště; zajišťování odhalení a předcházení útoku monitorováním činnosti na zemi i ve vzduchu a přístupu do kybernetického prostoru; odražení aktuálního útoku; a v nejhorším případě obnovu a rekonstrukci ke zmírnění následků úspěšného útoku.

Odstrašování je zvláštní případ, protože může zahrnovat jak demonstraci schopností, tak provedení potřebných aktivit. Odstrašování vyžaduje věrohodnou ochotu použít obranné a útočné bojové schopnosti a přesvědčit tak potenciálního útočníka o tom, že jakýkoli útok by pravděpodobně selhal a měl by za následek nepřijatelnou odplatu. Může zahrnovat bezpečnostní aktivity, které přesvědčí potenciálního útočníka, že přípravy k útoku by mohly být pravděpodobně odhaleny. Spolu s úsilím bezpečnostní spolupráce to může zahrnout různé zapojení v aktivitách k přesvědčení potenciálního protivníka, které mohou dosáhnout přijatelných cílů bez útoku. Může také zahrnovat zapojení se s partnery k přesvědčování potenciálního útočníka, že útok by měl za následek mezinárodní odezvu. Odstrašování může zahrnovat schopnost rekonstrukce, která demonstruje, že dokonce ani úspěšný útok nedosáhne požadovaného cíle, protože vojenské síly budou efektivně obnoveny.

Vedení každé aktivity bude záviset na souvislostech. Boj při podpoře protipovstalecké operace bude odlišný od boje s cílem porazit ozbrojené síly nepřátelského státu, které překročily hranice. Obnova po živelní pohromě doma nebo za hranicemi se bude lišit od obnovy a rekonstrukce podle bojové činnosti na obsazeném území. Dá se ale říci, že základní cíle, prostředky a způsoby spojené s každou z těchto aktivit se budou případ od případu jen málo lišit.

Boj, bezpečnost, zapojení a obnova a rekonstrukce, všechny tyto aktivity musí být AČR způsobilá plnit. Zatímco některé síly se budou specializovat na jeden nebo více jednotlivých aspektů, všestranně použitelné síly musí být schopny operovat do jisté míry v rámci všech čtyř druhů činností. Je ale důležité mít na paměti, že zatímco rozdílné organizace mohou plnit úkoly v oblasti bezpečnosti, zapojení a obnovy a rekonstrukce, jen armáda může vést bojové akce.

6. Společná operační pravidla

Bez ohledu na kombinaci boje, bezpečnosti, zapojení a obnovy a rekonstrukčních aktivit bude několik všeobecných pravidel tvořit základ všech úspěšných budoucích společných operací. Prakticky tato pravidla upřesňují již popsané hlavní zásady⁶. Všechny vyplývají logicky z již dříve popsaných podmínek a výzev. Žádná nejsou podstatně nová, ačkoli významnost každého přijatého pravidla a jak je zrealizovat v budoucnu se může změnit.

Pravidla tvořící základ budoucích společných operací:

- dosáhnout a udržovat jednotu úsilí uvnitř AČR a mezi AČR, vládou ČR, mezinárodními a dalšími partnery;
- plánovat a zvládat operační změny v čase a prostoru;
- soustředit se na operační cíle, jejichž dosažení ovlivňuje nejširší a nejtrvalejší výsledky;
- spojovat společné schopnosti, aby se maximálně doplňovaly, než aby jenom doplňovaly efekty;
- vyhnout se kombinování společných schopností tam, kde to přidává složitost a komplikovanost bez vyvážení výhodami;
- řídit součinnost až k nejnižším velitelským stupňům, na nichž je možno efektivně zvládat jednotlivé aktivity;
- působit nepřímo prostřednictvím partnerů, v rozsahu, který situace umožní;
- zabezpečit operační volnost akce;
- udržet operační a organizační pružnost;
- informovat domácí publikum a ovlivňovat vnímání a postoje klíčových zahraničních skupin a organizací jako jednoznačný a nepřetržitý operační požadavek.

Dosažení a udržení jednoty úsilí uvnitř AČR a mezi AČR, vládou ČR, mezinárodními a dalšími partnery. Úkol dosažení a udržování operační soudržnosti, daný požadavkem operovat v rozmanitých oblastech současně spolu s dalšími národními agenturami, mezinárodními partnery a nevládními organizacemi, je důležitější a obtížnější než kdy předtím. Po desetiletích úsilí byly ustanoveny efektivní mechanismy pro dosažení vnitřní jednoty úsilí založené na jednotném vojenském organizačním schématu. Ale požadavek zajistit, aby vybavení, postupy atd. byly schopny spolupracovat, přetrvává. Výzvy budoucnosti budou od AČR vyžadovat, aby dosáhla stejné úrovně jednoty mezi různými společnými silami a s dalšími vládními a nevládními činiteli jak národními, tak mezinárodními, dokonce i když je formální jednota velení neuskutečnitelná. Bude na ni také kladen požadavek vytvoření nedílného celku s partnery, s kterými ještě nikdy její jednotky nebyly integrovány ani v nižších stupních velení. V mnoha případech bude po společných silách vyžadována schopnost efektivně se sloučit s méně technologicky pokročilými partnery.

Mechanismus pro dosažení jednoty úsilí se bude nutně lišit podle situace a účastníků. Někteří z nich se budou plně integrovat se společnými silami. Jiní, například mezinárodní partneři, mohou veřejně spolupracovat, i když požadují operační samostatnost. Další, jako některé nevládní organizace, mohou zjistit, že je nezbytné distancovat se od armády z důvodů jejich vlastní důvěryhodnosti, spolehlivosti a bezpečnosti. Společné síly budou muset být extrémně přizpůsobivé při navazování nestandardních vztahů, například k přímému uvalení politických faktorů na operační chování.

Může dojít ke dvěma základním situacím. Tam, kde převládají vojenské důvody, budou pravděpodobně sjednocovat národní úsilí společné síly a budou muset začlenit partnery do svého procesu velení a řízení. Tam, kde převládají jiné důvody, bude pravděpodobně sjednocovat národní úsilí nějaký jiný státní výkonný orgán a společné síly se samy přizpůsobí procedurám dotyčného orgánu. I v tomto případě společné síly kvůli jejich zdrojům a stanoveným plánovacím metodám budou pravděpodobně poskytovat významnou podporu vedoucímu orgánu. Obě základní situace budou mít následky pro komunikační prostředky, organizaci, pracovní postupy (metodiky) a výcvik.

⁶ Viz část 4 Základní kategorie vojenských aktivit

Plánování a zvládnutí operačních změn v čase a prostoru. Tento koncept vyžaduje soustavné přizpůsobování měnícím se okolnostem, které může být často prováděno v mezích existujícího operačního záměru. Někdy však situace prodělá podstatné změny, které budou málokdy sjednoceny v čase a prostoru v rámci operačního území, ale mohou být kritickými fázemi při vedení operací. Budoucí velitel bude muset rozpoznat tyto základní změny a přechodná stadia v situaci a rychle a vyrovnaně na ně reagovat. Selhání přitom může mít za následek problémy v rozsahu od ztráty síly a aktivity přes možnost více či méně významného zhoršení situace až po úplné selhání mise. Naopak, rychlá a úspěšná změna záměru může dovolit společným silám chopit se iniciativy v situaci a dosáhnout nepoměrně příznivějších výsledků.

Tyto změny mohou často zahrnovat nahrazení jedné organizace další buď v rámci společných sil, nebo mezi společnými silami a další národní nebo mezinárodní agenturou, ale téměř vždy budou vyžadovat nějaké základní přeorientování existujících sil. V každém případě budou vyžadovat základní střídání operačních aktivit, například z bojové činnosti na bezpečnostní aktivity, s jejich v úvahu přicházejícími protichůdnými závaznými pravidly a požadavky.

Změny této velikosti nemohou být improvizované, ale musí být plánované, i když nemůže být předem určeno přesné načasování změny. Je nutno přijmout i to, že se budou nevyhnutelně vyskytovat překvapení, a to navzdory nejlepšímu analýzám. Toto bude vyžadovat úsilí předvídat možné situační proměny právě tak, jako je věnována pozornost operačním změnám, když se vyskytnou. Významné budou také mechanismy pro rychlé přeorientování sil navzdory přirozené setrvačnosti pokračující operace. Zvláště zásadní bude udržování vhodných klíčových velitelů a velitelství v prostoru během přeměny k tomu, aby se zabránilo náhlému přerušování operační kontinuity.

Soustředění se na operační cíle, jejichž dosažení ovlivňuje nejširší a nejtrvalejší výsledky. Stanovené operační cíle, budou-li dosaženy, vytvářejí zamýšlené výsledky, které jsou klíčovým úkolem operačního záměru v jakékoli situaci. Situace může být považována za systém, soubor prvků vzájemně na sebe působících, k vykonávání určitých funkcí, které jsou podstatné pro nepřetržitou existenci tohoto systému. Systémem mohou být protivníkovy bojové síly nebo společnost vzpamatovávající se z živelní pohromy nebo skupina států vytvářejících oblastní uspořádání bezpečnostní spolupráce. Některé prvky a funkce systému budou vždy důležitější pro existenci systému než ostatní a mohou poskytnout společným silám větší vliv vůči němu než jiným, jejichž použité úsilí bude jen okrajově ovlivňovat systém.

Záměrem je soustředěné úsilí směřované více na cíle, které se projevují jako nejvíce kritické k pokračování celkového fungování systému, než na ty, které sice ovlivní jednotlivé prvky, ale zanechají systém nedotčený. V případě boje by to znamenalo útočnou činnost rozvrátit protivníkovu funkci jako soudržného celku a jeho přetvoření na neúčinnou bojovou sílu, i kdyby přitom zůstaly celé jednotky nedotčené, a až bude-li to nezbytné, vystavit ho účinkům postupného zničení. Naopak, v případě obnovy a rekonstrukce to může znamenat soustředit se na ty úkoly, které by neúčinněji vytvořily nebo obnovily nějakou základní úroveň funkčnosti místních institucí a infrastruktury, v tomto případě tedy spíš zlepšily, než narušily nebo zničily funkčnost systému.

Rozpoznání kritických cílů bude víc závislé na odhadu než na kalkulaci. Plné porozumění dynamice jakékoli operační situace bude v podstatě nedosažitelné a plánování společných operací by nemělo být založeno na falešném očekávání jistoty. Počáteční operační cíle mohou být prozatímní a velitelé musí být připraveni tyto cíle změnit podle toho, jak se situace vyvine. Volba faktorů, na které má být soustředěno úsilí, by tak měla být považována za hypotézy, které budou ověřeny akcí.

V mnoha situacích nemusí být systémová povaha problému zřejmá. Například operační zákonitosti asymetricky působícího protivníka a jeho sklon být co nejméně rozeznatelný je opakem působení regulérních sil. Obdobně jsou některé systémy prostě méně citlivé na působení proti stálosti systému než jiné. Zájmové skupiny, do značné míry autonomní prvky, mají například sklon být méně citlivé na systémové rozvrácení než centralizovaná hierarchie. Cíleně bude nutné zabývat se rozvrácením takových systémů prostřednictvím narůstajících jednání s jednotlivými základními prvky.

Bez ohledu na přístup je důležité uznat, že jakákoli akce ve stávající situaci bude tuto situaci měnit. Operační záměr, bude-li to nezbytné, musí na tyto změny vždy pohotově reagovat upravením nebo změnou cílů.

Spojování společných schopností, aby se maximálně doplňovaly, než aby jenom doplňovaly efekty. Druhy vojsk a služeb vyvinuly různé soubory schopností pro efektivní operování v určitých situacích a fyzikálních oblastech. Podstata společných operací je nejen ve vyrovnání se každého druhu vojska nebo služby s charakteristickou situací tak, že to přispívá nejefektivněji k dosažení úspěchu, ale také ve spojení jejich schopností tak, že každá zvyšuje účinnost a eliminuje zranitelnost ostatních.

Dosažení tohoto druhu doplňkové koordinace vyžaduje více než jen porozumění konkrétním schopnostem a omezením, které každá složka přinese do operace. Vyžaduje to také schopnost představit si operace celostně a ne jen jejich jednotlivé části; zjišťovat a rozpoznávat předpoklady, které umožní každé složce optimalizovat jejich vlastní působení a pak určovat, jak by jim je mohly další součásti pomáhat dotvářet. To vyžaduje schopnost myslet v rámci souhrnu vlastností společných funkcí (manévru, palby, průzkumu, velení a řízení, ochrany sil, logistiky) nezávisle na specifice druhů vojsk a služeb nebo oblastí působnosti. Vyžaduje to i schopnost a ochotu porovnat možnosti složek misí a zapojovat je výhradně z perspektivy spojené účinnosti, nezatížené omezeními druhů vojsk a služeb.

Zejména dosažení schopnosti společného doplňování vyžaduje vzájemnou důvěru v to, že úkoly přidělené součástí budou shodné s jejich vlastními, skutečnými schopnostmi a omezeními a že tyto schopnosti nebudou ohrožovány z důvodu nezpůsobilosti nebo nedostatečnosti celkového přínosu a především, že jednou přijaté závazky a povinnosti součástí budou splněny. Jak toto pravidlo doporučuje, nižší součást koordinace může být běžně řízena a vyšší součást bude slibným místem pro rozvíjení této vzájemné důvěry.

Vyhýbání se kombinování společných schopností tam, kde to přidává složitost a komplikovanost bez vyvážení výhodami. Společná spolupráce není přirozeným závěrem mnohohodnovosti vojsk a služeb v operacích. Požadavek být schopen společně operovat ukládá omezení na druhy vojsk a služeb, ale prokazatelně ohromně zvyšuje kolektivní operační účinek, který poskytuje právě účinné společné zapojení. Toto sjednocení vyžaduje jednoznačné úsilí a je dosaženo jen za cenu nárůstu složitosti a větších požadavků na výcvik, vzájemnou odbornou a technologickou operační součinnost, spolupráci a plánování.

Armáda ČR v posledních dekadách uspěla ve snižování nákladů společné integrace cestou různých druhů organizačních, procedurálních, technologických a výcvikových mechanismů a koordinace dosažené kombinováním schopností druhů vojsk a služeb. V některých situacích však nemohou výhody společné integrace vyvážit další složitosti a požadovaná společná integrace se stává operačně a funkčně nezpůsobilou.

Úkol, který je přizpůsoben schopnostem jednoho nebo dvou druhů vojsk nebo služeb, a zahrnuje zbývající součásti, které by pouze zvětšily komplikovanost bez vyvážení operačním prospěchem, by měl být zrušen. Stručně řečeno, společná koordinace činnosti musí být chápána tak, že je prostředkem k větší operační účinnosti. Velitel musí rozeznávat hranice součinnosti v jakékoli existující situaci a optimalizovat společnou účinnost uvnitř těchto hranic.

Řízení součinnosti až k nejnižším velitelským stupňům, na nichž je možno efektivně zvládat jednotlivé aktivity. Budoucí operační prostředí bude vyžadovat použití vojenské síly při stále se zmenšujících nákladech, k čemuž bude střídavě zapotřebí dosažení úspěšné společné součinnosti stále nižších stupňů velení. Společná integrace, které by mělo být dosaženo nejen na složkách vyšších úrovní, bude v budoucnu běžně dosahována na nejnižších úrovních, a to až do nejmenších jednotek.

Díky pokroku v oblastech od spojovací techniky a informačního sdílení až k účinnosti bojových prostředků, je stále více možné dosáhnout společné koordinace činnosti na nižších stupních velení bez případných rizik a nedostatku výkonnosti souvisejících se samotnými prostředky. V budoucnu tak hlavní nezbytné předpoklady pro pokračování v převedení společné koordinace činnosti na nejnižší stupně velení budou mít co dělat s prolínajícím se vzděláním a výcvikem a pokračujícím vývojem pružnějšího a přizpůsobivějšího společného plánování a koordinačních mechanismů druhů vojsk a služeb, což pomáhá snížit základní náklady společné integrace.

Navíc, čím širěji budou v celé AČR naplňovány a vyžadovány předpoklady a praxe z misí, včetně podpory iniciativy podřízených, tím více efektivní bude přenesení společné koordinace činnosti na nejnižší stupně.

Čím níže směřují vazby v řízení společné součinnosti, tím kompletněji se celé společné síly budou schopny působit v mezinárodních silách („jedna síla, jeden boj“) a zvýší se jim nejen jejich operační pružnost, ale také jejich základní síla a odolnost.

Nepřímé působení prostřednictvím partnerů v rozsahu, který situace umožní. V budoucnosti, pravděpodobně charakterizované častými a rozšířenými vojenskými výzvami, nebudou dokonce ani Spojené státy schopny odpovídat přímo na každou krizi. Navíc, jakékoli nasazení ozbrojených sil kteréhokoli státu ve velkém měřítku v cizině vyvolá politickou odezvu. Někteří budou oponovat téměř každý vojenský závazek státu výhradně k omezení použití vojenské síly, bez ohledu na to, jak je limitované nebo příznivé. Za těchto okolností zastoupení společnými silami jiných států může být schopno provádět operace tam, kde by přímé zapojení ozbrojených sil některého státu bylo problematické nebo neproveditelné. V dalších případech, například v protipovstalecké operaci může konečný úspěch záviset na

domácí vládě demonstrující její vlastní svrchovanou moc a otevřené použití ozbrojených sil některých jiných států by mohlo být nakonec kontraproduktivní.

Ještě víc než v minulosti proto mohou budoucí společné síly vzrůstající měrou shledat za nezbytné sledovat své cíle zmocňováním a podporováním takových partnerů, od přátelských národů, mezinárodních organizací až po jiné politické celky. To bude typicky vyžadovat, aby dotčené síly minimalizovaly vlastní viditelnost ovládnutím podpůrné role, dovolující jejich partnerům ujmout se vedoucí role, dokonce i za jistou cenu snížené operační výkonnosti. Připojováním se k takovým nepřímým operacím bude mít větší pravděpodobnost úspěchu tam, kde dřívější zapojení a aktivity specializovaných a víceúčelových sil, zahrnující vojenské poradenství a plánování, prodej vojenského vybavení do zahraniční a další formy bezpečnostní pomoci, položily nezbytné politické a vojenské základy.

Zabezpečení operační volnosti akce. Dosažení výhody součinnosti vyžaduje, aby si společné síly Aliance (North Atlantic Treaty Organization – NATO) zachovaly svobodu působit na zemi a moři a ve vzduchu, vesmíru a kybernetickém prostoru jak v operační oblasti, tak na obyvatelstvo celosvětově. V některých budoucích situacích, nejvíce v případech obnovy při pohromách nebo haváriích, nebude žádný protivník upírat svobodu akce. V charakteristice společného operačního prostředí bylo upozorněno na rostoucí počet potenciálních protivníků v budoucnu, kteří budou způsobilí napadat sféry svrchovanosti NATO jako součást strategie „eroze“ narušováním činnosti nejen ve vzduchu a mořských oblastech, ale také na zemi, ve vesmíru a v kybernetickém prostoru. Budoucí společné síly mohou být stále více zapojovány do boje za dočasnou místní nadvládu jako nezbytný předpoklad pro podniknutí rozhodných operací proti protivníkovi.

Ačkoli druhy vojsk a služeb budou nutně vyčleňovat významné schopnosti k dosažení volnosti akce v mezích oblasti, ve kterých operují, oblast vzájemného propojování použití bojové síly může být důležitou příčinou nutnosti součinnosti a je nezbytné, aby druhy vojsk a služeb určily také adekvátní zdroje k dosažení této schopnosti. Správná rovnováha mezi oblastmi vnitrooborových a propojených (protínajících se) okruhů schopností v rámci druhů vojsk a služeb se bude případ od případu lišit a bude vyžadovat analýzy a experimentování.

Udržování operační a organizační pružnosti. Budoucí výzvy budou vyžadovat rychle dostupné a organizačně pružné společné síly. Technologie a výcvik stále více umožňují posílení a samostatné nasazení mnohem menších a více rozptýlených taktických formací. Společné síly, založené na základních modulových strukturách až do úrovně malých jednotek, budou programově a vyváženě seskupené a členěné do dočasně spojených formací lišících se velikostí v závislosti na povaze a rozsahu operací. Bude-li to potřeba, budou podobně kombinovány prvky různých druhů vojsk a služeb i dalších agentur a mezinárodních partnerů.

Účelem toho bude plynulý proces organizace plnění úkolů, ve kterém se společné formace různé velikosti a složení rychle spojí ke splnění úkolu a pak se po jeho splnění rozpustí a znovu s přispívajícími prvky založí jinou kombinaci pro splnění nového úkolu. Toto bude mít mimo jiné podstatný význam pro organizaci, výcvik, doktríny, postupy a technologie.

Informování domácího publika a ovlivňování vnímání a postojů klíčových zahraničních skupin a organizací jako jednoznačný a nepřetržitý operační požadavek⁷. V globalizovaném, informačně intenzivním prostředí popsaném ve společném operačním prostředí bude získávání podpory klíčového publika pro vládní politiku a akce kritickým místem pro dosažení úspěchu v téměř jakékoli situaci. V jakémkoli druhu operace, od mírové bezpečnostní spolupráce po bojové akce, budou informace kritickým a vlivným prvkem vojenské síly, často stejně důležitým jako jiné prvky. Protože každá akce vyšle signál, ať úmyslně nebo neúmyslně, společné síly budou plánovat a provádět každou operaci nejen pro fyzické podmínky, které samy vytvářejí, ale také pro jejich vliv na vnímání a postoje klíčového publika. V mnoha případech subjektivní efekt stanovisek a postojů může mít prvořadý operační význam.

Prakticky každá budoucí společná činnost bude vystavena podrobnému zkoumání a vyhodnocování. Společné operace musí stále zahrnovat sjednocené veřejné komentáře vysvětlující tyto operace různorodému publiku. To ale nebude dost pro přiměřené působení, právě tak bude důležité zapojit se do diskuzí o tom jak vysvětlit jednotlivé akce a bude obvykle nejlepší iniciovat diskuzi podle podmínek, které vyberou společné síly samy.

⁷ Toto pravidlo se obecně shoduje s oblastí strategické komunikace, která je definována jako „soustředěné úsilí vlád v informování a upoutání klíčového publika s cílem vytvořit, posílit nebo udržovat příznivé podmínky pro podporu svých zájmů, politiky a cílů pomocí koordinovaných programů, plánů, témat, zpráv a výsledků synchronizovaných s akcemi všech prostředků státní moci.“ DOD slovník vojenských výrazů, <http://www.dtic.mil/doctrine/jel/doddict/> [zpřístupněný 7. říjen 2008]

Protože ve stále více nasyceném informačním prostředí musí vysílání a jednotlivá hlášení obstát v pozornosti jejich posluchačů, bude pro společné síly důležité koordinovat tyto zprávy a prezentaci obrazu situace a udržovat jednotu úsilí vytvářením komplexu zpráv slučováním těchto zpráv se zprávami partnerů. Jen málo věcí bude ničit důvěryhodnost rychleji než akce, které jsou v rozporu s deklarovanými záměry.

Další pokračování a závěr článku pod názvem „Uvedení do základů teorie vedení společných operací“ vyjde v časopise Doktríny číslo 02/2011, ve kterém budou analyzovány základní předpoklady a rizika spojená s vedením společných operací.

Literatura:

KRÁSNÝ Antonín, SOCHA Oldřich. Operační prostředí. *Vojenské rozhledy*, 2007, roč. 16, č. 2, s. 51–65, ISSN 1210–3292.

Bojový řád FM 3-0, *Operace* (Washington: Headquarters, Department of the Army, únor 2008).

DOD slovník vojenských výrazů, <http://www.dtic.mil/doctrine/jel/doddict/>

Army/Marine Corps counterinsurgency manual FM 3-24/MCWP 3-33.5, *Counterinsurgency* (Washington: Headquarters, Department of the Army & Headquarters, Marine Corps Combat Development Command, 15. prosinec 2006).

Webová stránka Ministerstva zahraničí USA, <http://www.state.gov/s/crs/c12936.htm>